

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O. 13494

ROYTE ARMEY

Leib Kvitko

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

Цена 2 р.

Литературные соревнования

Литературные соревнования

Литературные соревнования

פָאָרָן מִיטַעַלְגָן עַלְטָעָר

Редактор — Л. Гольдберг
Техредактор — М. Погостер
Корректор — М. Розенгауз
Сдано в набор 20.II-38 г.
Подпись, к печ. 3.III-38 г.
Ф. б. 72Х105¹₁₆ 2³/₄ и. л.
Уполном. Главлит
РСФСР №— 33478
„Эмес“ № 3. Тир. 3000.
Тип. „Эмес“, Москва,
Покровка, 9.
Зак. № 94.
Цена 2 р.

אַיִן הָאֶלְט

זִיכְרָה

3.	אנטקעונג די פֿינְט די צַעַשְׁטָעלְטָע
7	אַלְיָזְרָ פֿוֹן גּוּרְעַטְעַנְיִישׁ
11.	דָּעֵר יָאנְטָעוֹ פֿוֹן פְּרִיוֹזְוֹ
15	אַ בְּרִיוֹ דָּעֵם כְּ וּוּאֲרָאַשְׁלָאָוּ
19	מִינְגָּן אַיִינִיק
21	מַאְפְּרָאַסְּנָ-לְיִיד
25.	יְוִנְגָּעַ שִׁסְעָר
27.	אוֹ אַיְכָּ וּוּעָלָ אַיְסְוּוֹאַקְסָן
33.	רוּאַטְעַ רִינְטָעַר
35.	אַ בְּרִיוֹ
40.	רוּאַטְעַ אַרְמַיִי

רויטע ארמיי

רויטארמייער, באַלְשׁוּוֹיךְ —
פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ קֻעְגֵּן קְרִיגְ.

פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ, פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ
מִיט בּוֹרֹזְשָׁוי אָונֵג בּוֹרֹזְשָׁעוֹוִיךְ,

פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ, פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ,
פִּירֶט צּוֹם גְּרוֹיסְן זִיגְ.

לִיד אָונֵג בּוֹכְ, בִּיקְס אָונֵג בּוֹסֶטְ,—
גָּאָר דִּי וּוּלְטַ בָּאָפְרִיעַט זִינְ מְזוֹזְ!

רויטארמייער, באַלְשׁוּוֹיךְ —
קַעְמַפְטַ פָּאָר פֿרָאַלְעַטָּאָרִישְ גְּלִיקְ.

פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ, פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ
פָּאָר דִּי קִינְדָּעָרָס פֿרִיעַגְ גְּלִיקְ.

פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ, פִּירֶט מִילְכָּאָמָּעַ,
פִּירֶט אָוָם גְּרוֹיסְן זִיגְ.

לִיד אָונֵג בּוֹכְ, בִּיקְס אָונֵג בּוֹסֶטְ —
גָּאָר דִּי וּוּלְטַ בָּאָפְרִיעַט זִינְ מְזוֹזְ

זאלט זוקן, סע בליט
אייב הימל א שירעם, —
אייז דאס צו דיר פלייט
דיינ איניקל מירעם.

דעָרְנָאָכ וּוָעַל אִיכְ בְּרַעֲנֶגֶן
דָעַם אַעֲרָאָפְּלָאָן, —
אוֹג וּוֹהֵג דָו טָוּסָט בְּעַנְקָעָן,
איַז פִּיר אִיכְ דִּיכְ דָּאנָן.

צָו קִינְדָעָרְלָעַכְ דִּיְינָעַ,
דִּי זִין אוֹגְ דִּי טָעַכְתָּעַר, —
דִּי אַיְינְיָקְלָעַכְ פִּינָּעַ,
דִּי הַעַלְדִּישָׁע וּוּכְטָעַר.

דִּי פְּלִיעָרָעַ, דִּי רִיעָטָרָעַ,
דִּי רְוִיְעָרָעַ אַרְמַיְעָרַ,
אוֹי, וּוּלְגַן דִּי קִינְדָעַר
מִיטְ דִּיר זִיכְ דַעְרְפְּרִיעַן!

הָאָסָט פִּילְ רְוִיְטָאַרְמַיְעָרַ
איַן רַאַטְנְפָאַרְבָּאָנְדַ —
אוֹי, טִיעָרָעַ וּוּכְטָעַר
בָּאוּוֹאָכָן דָּאָסְ לְאָנְדַ!

כַּלְעָרֵן זִיכָּר,
כַּלְעָרֵן זִיכָּר פְּלִיעָנָן אֵין הַוִּיכָּר,
אֵין אֵין צִימַּט מִיר עֲנָגָן.
דִּיכָּר אֹנוֹ דִּי וּוּוּוּרְקָעָס גְּלוּסָט זִיכָּר מִיר זָעָן,
גְּלוּסָט זִיכָּר שְׁטָאָרָק, אֵיכָר בְּעַנְקָן.

כַּלְעָרֵן זִיכָּר,
כַּלְעָרֵן זִיכָּר פְּלִיעָנָן אֵין הַוִּיכָּר...
אֵמָשִׁינָן אֵיכָר פִּיר.
סְזַוִּילְגָן פָּאַשִּׁיסְטָן זִיכָּר לְאֹזֶן אֵפָ אָונְדוֹ —
וּוִי גַּעֲפָעַלְתָּעַס דִּיר!

וּוִילְגָן אָונְדוֹ טְרוּיְעַרְדִּיק מַאֲכָן, — דִּי זְלַעַנְגָן, —
אָרְעָם אֹנוֹ גַּעֲמִינָן.
סְזַוִּילְגָן פָּאַשִּׁיסְטָן פָּאַרְקָנְעַכְטָן דָּאַס פָּאַלְקָן —
בָּאָבָעָן, זָאָג אַלְיִינָן!

אֵיכָר נָעַם דִּי מַאֲשִׁינָן,
אֵין טָוָט זִי מִיכָּפָאַלְגָן,
זִי טְרָאָגָט מִיכָּהָיִן,
אָרוֹפָ צֹו דִי וּוּאַלְקָן.

אֹנוֹ הַעֲכָר, צָוָם וּוּנוֹט,
צֹו פְּרָאַסְטִיקָעָ שְׁטְרַעְקָעָס,
זִי טְרָאָגָט זִיכָּר גַּעֲשָׂוִינָד
אֵין הַיִּמְלָ אָנָ בְּרַעְגָעָס.

אֹנוֹ שְׁפְּרִינְגָעָן אֵיכָר קָעָן
אֵינָן וּוּאַלְקָנָס, אֵינָן שְׁקוֹוָאַלְן,
אֹנוֹ, בָּאָבָעָן, וּוּעָסָט זָעָן, —
בָּאָמָ וּוּאָלָד וּוּעָלָ אֵיכָר פָּאַלְגָן.

בריוו

שרייבט צו דעם אַיִגְיַיךְ די באָבע אַ ברְיַוּ,
אַזְשַׁ פֿוֹן טִיפֿן ווֹאַלְדַּ:
קָאַטְשָׁעֶרֶס, לאָפְּעַטְעַס שְׁרֵיְבַּט זַי צַו אַירַ:
— “קוֹם צַו פָּאָרְגַּ בָּאַלְדַּ.

וועוועַרְקָעַס קָלָאָפַן אַינְ פָּעַנְצְּטָעָרְלַ מִירַ:
— מִירַעַג, מִירַעַג בְּרַעַג!
קוֹם שְׁוִינַג צַו פָּאָרְגַּ, אַיכְ וּוַיְילַ דִּיכְ שְׁוִינַג זָעַג,
קוֹם אַרְאָפַ, מַעַ בעַנְקַט!

עַנְטְּפָעַרְטַּ די מִירַעַ דָּעַרַ באָבעַן אַ ברְיַוּ,
אַזְשַׁ אַינְ טִיפֿן ווֹאַלְדַּ.
שְׁטַעַקְעַלְעַכְ, פְּלַעַקְעַלְעַכְ שְׁרֵיְבַּט זַי צַו אַירַ:
— “כִּיקְעַן נִיטַּ קוּמָעַן בָּאַלְדַּ.

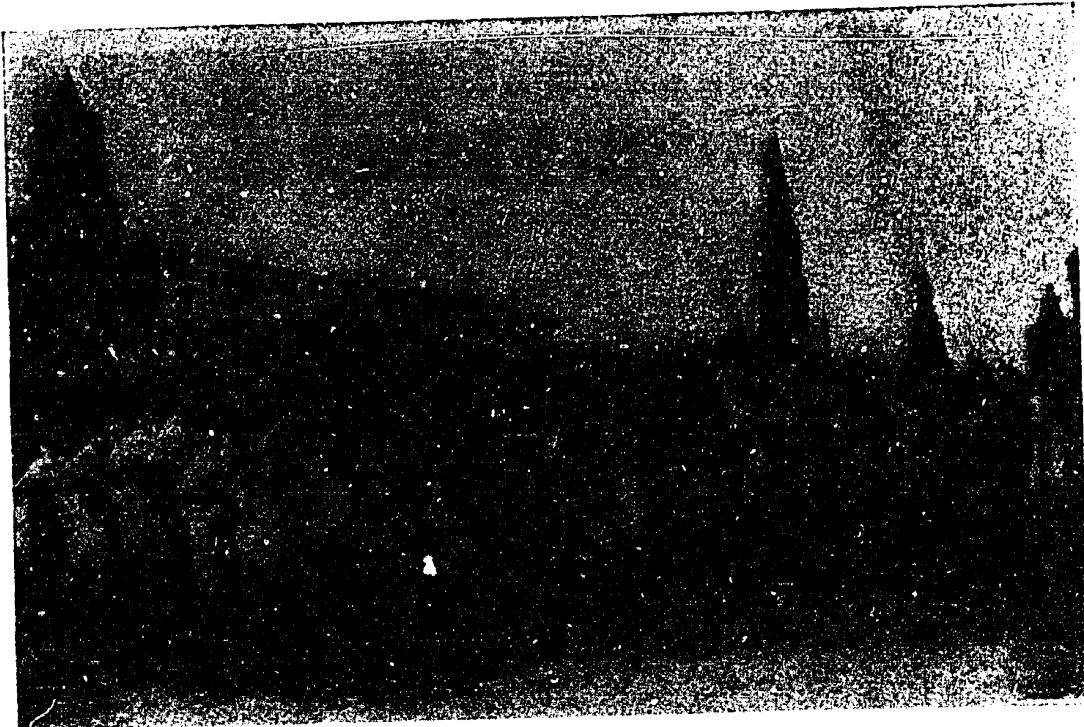

יאטָן אַיְן דֵי זָאַטְלָעָן —
ריִיטָן רֹויֶטֶעֶן הַעלְדָּן,
יאטָן פּוֹן זָאוּוֹאַדָּן,
יאטָן פּוֹן דֵי פָעלְדָּעָר —
צָאָק,
צָאָק,
צָאָק,
צָאָק.

זַי קוֹקָג אַינְדָּעָרוֹוִיט,
דֵי פִּיקָּעָס אַינְדָּעָרְלוֹפְּט,
דֵי בִּיקָּסָנוּ אַפְּדָעָרוֹזִיט.

קלְאָפָּן אָפָּן פְּלָאָסְטָעָר,
קָאָפִיטָעָס סֻעָּ קָלְאָפָּן,
קָאָפִיטָעָס דֵי פָעָסְטָעָ
פְּלָאָסְטָעָרְ-שְׁטִינוּ בָּאָטָאָפָּן.
צָאָק,
צָאָק,
צָאָק,
צָאָק.

דֵי צְוִימָעָן אַיְן דָּעָר הַאנְט,
דֵי פִּיקָּעָס אָפָּ פָּאָרוֹיס —
צּוֹם גְּרָעָנָעָץ פּוֹנָעָם לְאַנְדָּ!

רויטע רײַטער

רײַטָן רוּיטָעַ רְיִיטָעַ,
וּוַיְגַנְדִּיקַ זַיְ רְיִיטָן,
דִּינָעַ פִּיסַ בָּאַ פָּעֶרֶדְלָעַכַּ
צָאַקְנִידִיקַ זַיְכַ בְּיִיטָן:
צָאַקַּ,
צָאַקַּ,
צָאַקַּ,
צָאַקַּ.

אַפְ שְׂטִיְינְעַרְנוּמַ בְּרוֹקִירַ,
דיַ פִּיקָעַסַ אַינְדָעַרְלוֹפַטַ,
פָּאָרוֹיסַ דָעַרַ קָאַמְאַנְדִירַ.

שפְּרִינְג אַיכָּ אָפָּן פַּעֲרֹד אָוָן פְּלִי,
פְּלִיעַן סָאַסְנָעַס, קְלִיאָנוּן!!
קוּם אַיכָּ אָגָּ אָוָן שְׁפְּרִינְג אָרָאָפָּ:
— מַאֲרָשָׁאֵל בּוּדְיָאַנְיָ!

אוּבָּ אָפָּ גּוֹט מָעַ לְעָרְנָט זִיכָּ
אוָן אָפָּ אוּיְסְגָּעֶצְיִיכָּנָט,
איְזָ אִינְגָּ קְאֻוּאַלְעָרִיעָ
קָאנְגָּ מָעַן זִינְגָּ פְּאַרְעָכָנָט?

מַאֲרָשָׁאֵל דְּרִיְיט אָ וּוֹאַנְסָע זִיכָּ
טוֹטָ צָוָ מִיר אָ שְׁמִיכָּל:
— וּוֹאָקָס נָאָכָ צָוָ אָ קְאָפְעַלְעָ
וּוּסְטָוָ זִינְגָּ פְּאַרְעָכָנָט!

— וּוֹאָרְטָנָ? וּוֹיְדָעָרָ וּוֹאָרְטָעָנִישׁ?...
— זָאָגָ נָאָרָ, קְעַנְסָטָ דָעַן שִׁיסָּן?
אוָן צָוָמָ זָאָטָלָ-סְטְרָעָמָעָנִיעָ
גְּרִיְיכָסָטוֹ מִיטָּבָ פִּיטָּל?

פְּלִי אַיכָּ גִּיכָּ אַהֲיִם צְוָרִיקָ,
וּוֹאָקָס אַיכָּ גִּיכָּ אָוָן לְעָרָן,
בָּא בּוּדְיָאַנְיָן וּוּעַלְ אַיכָּ זִינְגָּ —
אָ בּוּדְיָאַנְעָרָ וּוּעָרָן!

האָבָן גָּאָר קִיְּנָ מַוִּירָע נִיט
צְוֹוִישָׁן זַיְּ צִיכָּ רָוְקָנוּ
יַעֲנָע יַעֲנָע קָאנַיוֹכָעָס
הָאָב אֵיכָ לְיבָ מַעֲסָוקָנוּ!

אָכָ אָז אֵיכָ וּוּלָ אָוִיסְוּוֹאָקָסָנוּ,
לְאָנָגָע הוֹיזָן טֶרָאָגָן,
קוּמָ אֵיכָ צָו דִּי קָאנַיוֹכָעָס
אוֹגָן אֵיכָ וּוּלָ זַיְּ זָאָגָן:

„פִּינָּעָפָ קִינְדָּעָר זִינְגָעָ מִיר,
שְׁוּעָסְטָעָרְלָעָכָ אָונָ בְּרִידָעָר,
אַיְינָעָ אַיְזָן אַפְּלִיעָרָן,
צְוֹוִיְיָטָעָר שְׁרִיבָטָ שְׁוִינָ לִידָעָר,

דְּרִיטָע אַיְזָן אַזְעָבָרָגָן,
נָאָכָ אַיְנָ שְׁוֹלָ דָעָרָ פֿערְמָעָר,
אֵיכָ — דָעָרָ סָאמָעָ פֿינְעָפְטָעָר —
אֵיכָ וּוַיְלָ זַיְּנָ בָא פֿערְדָלָעָכָן!“

— אָזָא יָאָט אַפְּרִילְעָכָר —
וּוֹ בִּיסְטוּ גַּעַוּוֹאָקָסָן?
מִיטָ אַזְעָלָכָעָ מַוְסָקָוָלָן,
מִיטָ אַזְעָלָכָעָ אָקָסָל!

אַיְנָעָם קוֹק דָעָרְקָעָן אֵיכָ דִיכָ:
בִּיסְטָ פָוָגָ פֿיאָנָעָרִיעָ!
נָעָם זְשָׁע זַיְכָ אַפְּרָדָ בָא אָונָדוֹ
אוֹגָן פָּאָר אַיְנָ קָאוֹוָאַלָעָרִיעָ!

יענע, יענע לאשעקים
מייט די פיסלעכ גrinגע,
ווען די שטאל מע עפנט זי' —
לויפנ זי' אוּן שפֿרִינְגָעַן,

שפֿרִינְגָעַן אוּן צעלְרוּפֶן זיך
אוש די ערְד זיך טרייסלט, —
יענע, יענע לאשעקים
קאנ איכ ניט פֿאָרגָעַסְן!

קאנ איכ ניט פֿאָרגָעַסְן גָּאָר,
ווײַ מע בִּיגְט דָּעַם רָוּקְגַּן.
וועַבּוּ דָעַר קָאנְיוֹכְקָוּמְטָאָרְזָן,
נעַמְטַ מָעַן אִים באָקוּקְן.

יענע, יענע קָאנְיוֹכָעָס,
וועַלְכָעַ רֵידָן צָעַרְטָלָעַ
מייט די לְיִיכְתַּע לאשעקים,
מייט די הַיִסְעַ פֿעַרְדָּלָעַ;

יענע, יענע קָאנְיוֹכָעָס
מייט די וּוְאַנְסָעָס הַאַרְטָע,
מייט די לְיִיבְלָעַ וּוְאַרְעָמָע,
מייט די קוּרְצָעַ פֿאָרטָעָכָס;

יענע, יענע קָאנְיוֹכָעָס,
וּאַס זיך פֿירָן פֿרִיעַ
צְוַוְישַׁן קָעָפּ אוּן קָאַפְּיַטָּעָס,
בָּאַ די פֿערְדָה, וּוְיִפְּיַעַר,

או איכ וועל אויסוואקסן

יענע, יענע לאשעקס
מיט די פיבטע אויגן,
מיט די העלדזער גלאנץיקע,
קילעלכידיק געבויגן;

יענע, יענע לאשעקס
מיט די שטארקע ציינער,
בא די הויכע קאָרעדעס
אין די שטאלן רײַנע:

יענע, יענע לאשעקס
מיט די אידעלע גליידער,
שטעלט זיך נאר א פלייג אפ זי —
טוט די הוית א ציטער;

וועלב שטעלן אונדז ווי שיסער,
אינ די ערשטע רײַען,
או מיר זאלן די פאשיסטן
קעפּ אָרוֹנְטָעֶרְדְּרִיעַן.

מירג פירנ אעראָפְּלָאנָעַן,
מירג פירנ טאנקען,
פֿינְשׂ נֵיט וּוַיְסָן וּוּעַט, פֿוֹנוֹוָאנָעַן
מירג אַיְם דָּעֶרְלָאנָעַן!

מירג אַיְם אָפּ טוֹיזְנַט וּוּעַגְן
כָּאָפּוּ אָוּן צָעַקְלָאָפּוּ.
זָאַל עַר זִיכְרָאָוּן דָּעֶרְוּעַגְן
אוּיסְשָׁטְרָעַגְן זִיכְרָאָפּוּ!

וּאָס מִיר וּוַיְסָן — וּוַיְסָן מִיר:
וּוֹ פָאַשִּׁיסְטָן זִינְעַן,
דָּאָרֶט אִיז אָמְגָלִיק, וּוַיְסָן מִיר,
דָּאָרֶט אִיז בְּלוֹט אָוּן פֿינְעַן.

וּאָס מִיר וּוַיְסָן — וּוַיְסָן מִיר:
דָּאָרֶט, וּוֹ רְוִיטָע זִינְעַן,
דָּאָרֶט דִּי פָעַלְקָעַר, וּוַיְסָן מִיר,
פֿרְיִעַן זִיכְרָאָוּן שִׁינְעַן!

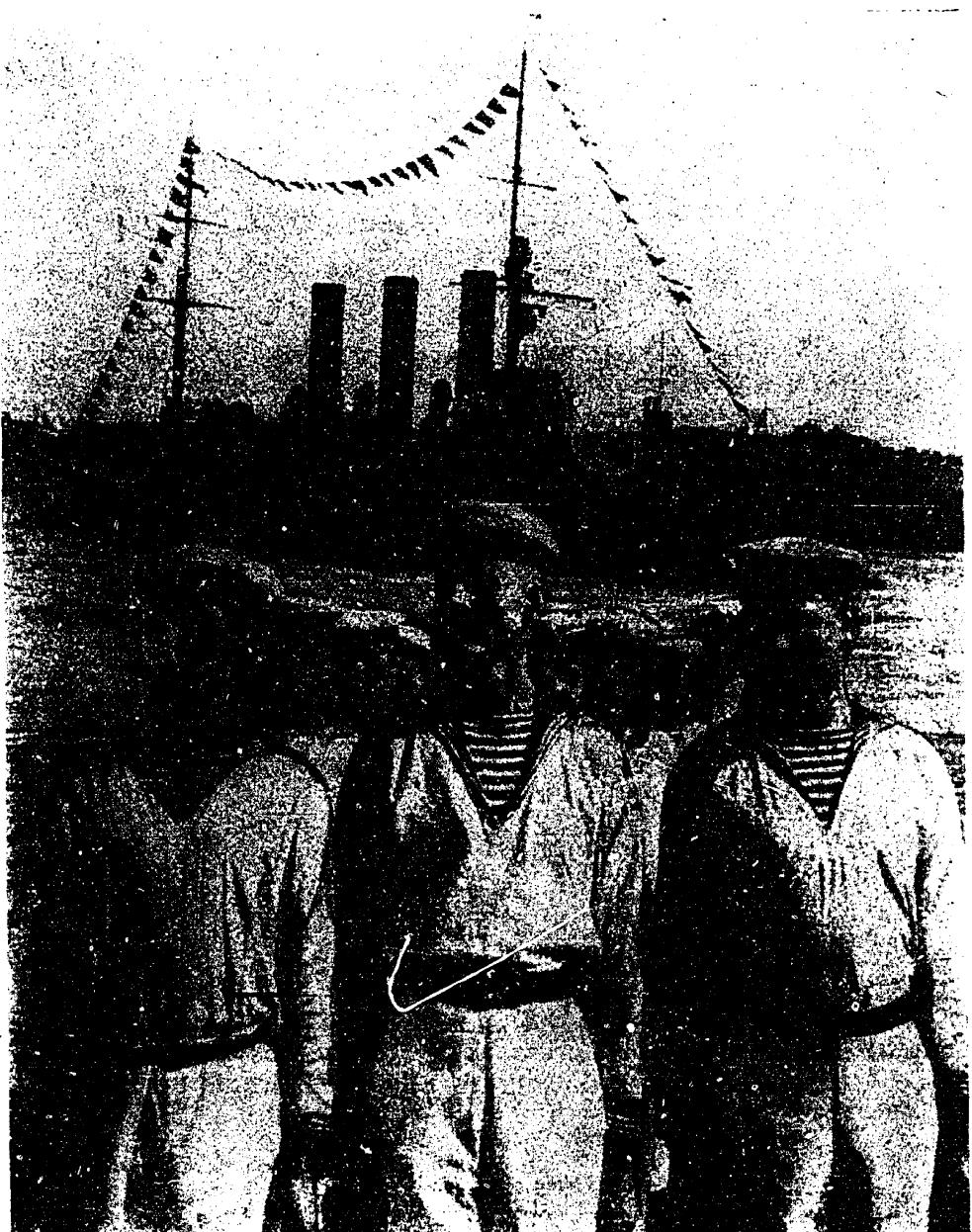

יונגע שיסער

גיסט א רעגן א געשמיינער,
לאמיר גיבער וואקסן.
שטיראקע הענט אונ רוייטע באקן,—
העכער אין די אקסל.

וואקסן קינדער גיבער, שטיראקער,
וואראשיילאָוּוַשִּׁיסְעָר.—
ליָפָעַט, וואָלְקָנָס, גיסט געשמיינער,
וואָלְקָנָס, רַעֲגַנְ-גִּיסְעָר!

אוֹ מֵיר וּוְעָלָג צָו דָעַם פְּרִיזְיוֹן
אַטְ-טַאַטָּא זִיכְ שְׂטָעָלָג,
זָאַל אָונְדָזּ כָּאוּוּר וּוְאַרְאַשְׁיָלָאָנוּ
פָּאָר אַרְמִיּוּר וּוְעָלָג!

פונ אַרבעטער, פּוֹיעָרִים
אייז אָונְדוּעָר שטאמ.
מֵיר הַיטָּן דֵי בְּרָעָג,
מֵיר וּוֹאכָנָג אִינְג יָאָם.

מֵיר הַיטָּן דֵי עֲרָדָן,
די הַיְיכָן, די טִיפָּן —
מֵיר זַיְגָעָן מַאֲטָרָאָסָן
פּוֹנָ רְוִיטָע שִׁיפָּן.

פְּרִיְלָעָכ אָונָ פֿעָסָט
בָּא רְוִיטָע דָעָר שְׁפָאָן —
אִינְג לוֹפְטָן,
אָפָעָרָד,
אָפָעָקָעָן!

מאטראָסן-לֵיד

מיר, יונגע מאטראָסן
פונַּ רוֹיטַּן פְּלָאָט,
מיר פִּירַן דִּי שִׁיפָּן
פונַּ שְׂטָאָט צֹ שְׂטָאָט.

אוֹנדֶז קעַן נִיט דֻּרְשְׁרָעַן
קִין שְׁטוּרְעַםָּס, קִין טִיפָּן —
מיר זִינְגַּעַן מאטראָסן
פונַּ רוֹיטַּע שִׁיפָּן.

פְּרִילְעַב אָוָן פָּעַסְט
בָּא רְוִיטַּע דָּעַר שְׁפָאָן —
איַּג לְוִיפְטַּן,
אָפַּעַרְדַּן —
אָפַּאֲקָעָן!

— זי געונט, מײַן לִיבע באבע,
זי געונט, נאכ מיר ניט בענק. —
בי האָב פונ שטאָב אָ בריוו באָקּומען,
או צום גראָנעץ קרייכֶן שלענג.

— נײַג, אַיכְ לֹאָז דִּיכְ נִיט, מײַן אַיִּנִיק,
וואָער ווועט שפֿילְן פִּידְלְ מִיר ? —
— באָבע, צַיוּעַל זַיְ נָאָר צַעְקָלָאָפְּן —
קּוֹם אַיכְ אָוָן ווּעַל שְׁפֿילְן דִּיר !

— נײַג, אַיכְ לֹאָז דִּיכְ נִיט אַהֲינֵצְיוֹ,
טוֹזִיזָנָט שְׁלָאָנְגָעָן זְמִינָן זַיְ. —
— באָבע, כִּגְיִי נִיט אַיִּנָּעָר, כִּגְיִי דָּאָכְ
מיַט דָּעָר גָּאוֹצָעָר רְוִיטָאָרְמִי !

— נײַג, אַיכְ ווּיל אַינְ דָּרְהַיִּים נִיט בְּלִיעָבָן,
נִיְּג, אַלְיִינְ אַיכְ לֹאָז דִּיכְ נִיט.
אַינְ מִילְכָּאָמָּע מִיט דֵי שְׁלָאָנְגָעָן
נעָם דָּאָכְ אוִיכְ דִּינְ באָבע מִיט !

— נײַג, מַע קָאנְ דִּיכְ דָּאָרְטָן טְוִיטָן
בְּעַסְעָר, באָבע, בְּלִיעָבָן אַינְ דָּרְהַיִּים.
קָעָנָסְט זִיגְגָּרְדוּק, אוֹ צַעְקָלָאָפְּן
וּוּלְגָן מִיר זַיְ דָּאָרְטָן אלִיְּגָן.

— אַיכְ אָזְוִי, אַיְּזָ פָּאָר, מִינְג שְׁטָעָרָן,
וּוְאָקָס אָוְנְדָּז אָוִיס אָ גְּרוֹיְסָעָר הָעָלָד. —
אַיִּנִיק מִינָּעָר, קְלִיְינָעָק מִינָּעָר,
בְּעַסְטָעָר מִינָּעָר אַינְ דָּעָר וּוּלְטָ!

מיין אײַנִיק

איך פארמאג איזוינס, אועלעכט,
וואס מע קויפט עס ניט פאר געלט.
איך פארמאג א קלײַגעט אײַנִיק,—
אייז ער אײַנָער איז דער וועלט!

זיין הארמאט ער שטעלט צוקאָפֿנס
שטענדיק, ווען ער שלאָפֿן גײַט,—
— אויב באָנאָכְט, מע רופֿט מֵיכּ, זאגַט ער,
אונָ סע פִּינְצְטָעֶר — בין איך גַּרְיִיט...

הײַנט ווי שפֿילט ער אָפּ זִין פִּידֵל,
אָפּ מִין ווֹאָרט, די שטוב צעגְלָאנְצְט!
אָפּ מִין ווֹאָרט, איך זִיךְ נִיט רְוִיךְ —
כְּשֻׁטְלָן זִיךְ אָוָן גַּי אָ טָאנְצַ.

אנגַעֲטָאנְג הָאָט זִיךְ מִין אײַנִיק,
בָּאָמְרָאָט פָּאָרְנוּמְט זִין אָרט.
צִיט זִיךְ אוִיס פָּאָרְמִיר אַרְמִיְישְׂ
אונָ מִיט הָאָרֶץ ער זָאגַט זִין ווֹאָרט:

כָּאוּוּר וּוֹאֶרֶאשְׁיַלְאָוּ!
כִּיהָאָב לֵיב אִים אָזְוִי!
כָּאוּוּר וּוֹאֶרֶאשְׁיַלְאָוּ,
דָּאַט לְאַנְד אִים פָּאַרְטְּרוֹי!

אַט הַעֲרֵת מַעַן — פָּאַשִּׁיסְטָן,
זַי שָׁאָפְּגָן דֵּי שְׁוּעָרְדָּ,
נִיט אַנְדָּעָרְשׁ — זַי וּוַילְגָּ
סָאוּוּעַטְיִישָׁע עַרְדָּ!

כָּאוּוּר וּוֹאֶרֶאשְׁיַלְאָוּ,
דָּעַם עַדְשָׁתָן אִינְ קְרִיגָּ,
כָּאוּוּר וּוֹאֶרֶאשְׁיַלְאָוּ,
מִינְגָּ בְּרוּדָעָרְלָ שִׁקְ!

אַ שְׁלָאָגָלָעָר מִינְגָּ בְּרוּדָעָרָ,
דָּעַר בְּעַסְטָעָר בָּא אָונְדוֹן!
עַר וּוּעַט זַי בָּאוּיְיָזָן
אַ קְרִיכָן צָו אָונְדוֹן!

כָּאוּוּר וּוֹאֶרֶאשְׁיַלְאָוּ!
אוֹג טָאָמָעָר ... עַר פָּאַלְטָ, —
כָּאוּוּר וּוֹאֶרֶאשְׁיַלְאָוּ,
איַז שְׁרִיבָּמִיר דָּאַגְּ בָּאַלְדָּ!

איַב בִּינְ שְׁוִינָן אַ גְּרוּיסָעָרָ,
איַכְּ וּוֹאָקָס נָאָכָאנָאנְדָּ,
איַכְּ לְעָרָנְ זִיב הַאלְטָן
אַ בִּיקָס אִינְ דָּעַר הָאנְטָ!

א בריוו דעם כ' וואראשילאָו!

אוועק איז מײַנְ בּרוֹדָעָר
אין روיטער ארמיי,
מײַנְ בּרוֹדָעָר לִיבָּעָר
אין روיטער ארמיי.

כָּאוּעָר וּוְאֲרָאְשִׁילָּאָוּ!
כִּיהָאָבּ לִיבּ אִים אַסְאָכּ.
כָּאוּעָר וּוְאֲרָאְשִׁילָּאָוּ!
אַיז שְׁטָעָל אִם אַפּ דָּעָר וּוְאָכּ!

אַ שְׁלָגָלָעָר מײַנְ בּרוֹדָעָר,
פֿרֻעְמִירֶט אַינְ וּוְאַרְשָׁטָאָט,
אַ יָּאָט אַיז מײַנְ בּרוֹדָעָר,
שְׁוִין אַיְינְמָאָלּ אַ יָּאָט!

— “גיב איבער דעם מאָרְשָׁאַל”—
מיין דאנק, מיינגע גראָסן,
צווּי זין מײַנע האָט עַר
געמאָכָט פֿאָר טָאנְקִיסְטָן.

אַיכָ בֵּין נִיט מַעֲקָנָע
דַעַם פְּלִינְט אֹונְ זִינְ טָאטָן,
וּאָס וּוּלְגָן זִיכָ שְׁטוּלָן
אַינְ וּוּגָן מַיְנָע יָאָטָן!

אוֹן אִיצֶט זָאָג דַעַם מאָרְשָׁאַל
אַיכָ הָאָב אִים גַּגְרִיסְטָן,
אַיכָ בָּעַט, אוֹיכָ מַיְנָע אַיְנִיק
זָאָל זִינְ אַטְאָנְקִיסְטָן!”

מע זינגט אוָן מע דרייט זיך,
די מאמע — זי קוּעלט.
דאָס לעבען איז ליכטיק
בא אונדז אָפּ דער ווּעלט!

הַיִּי, בְּרִיטִיךְ דָּאָס רַעֲדֵל,
אַ פְּרִילְעַבְסַ הַיִּבְשׁ אָנְ —
די באָבָעַ דֻּעַם זַיְדֵן
זי פִּירֶט אִינְגָּם קָאנְ!

אוָן אַיִּנס קַעְגָּן צַוְּיִיטָן, אוָן אַיִּנס קַעְגָּן צַוְּיִיטָן
מִיט עַרְנוֹסְטַ, מִיט פִּיעַרְ דָּאָס פָּאָרְלַ זַיְבְּ דְּרִיטַ.
זַיְקָוְקָטַ צַוְּמַ קָאָרְנוֹיַ, עַדְ קָוְקָטַ צַוְּדַיְ פִּיסַ,
קוּקָטַ זַיְ צַוְּדַיְ פִּיסַ, קוּקָטַ עַדְ צַוְּמַ קָאָרְנוֹיַ.
אוָן אַיִּינָס קַעְגָּן צַוְּיִיטָן, אוָן אַיִִינָס קַעְגָּן צַוְּיִיטָן
סַע פָּאָטְשַׁטְ מִיטַ דִּיְהַעַנְטַ צַוְּדַעְמַ טָאָקָטַ זַיְיַיְטַ.

געַעַנְדִּיקָטַ דָּאָס טַאנְצָן
מַעְ גַּיְיטַ צַוְּדַיְ טִישָׁןַ,
מִיטַ טַיְ אַוְןַ מִיטַ פְּרוֹכְטָןַ
בָּאָנִיםַ זַיְבְּ דָעַרְפְּרִישָׁןַ.

דָּאָרְנוֹאָבַ זָאָגָטַ דָעַרְ זַיְדָעַ:
— אַהֲיָם גַּיְגַּןַ, סַע טָאָגָטַ!
עַדְ גַּיְיטַ צַוְּצַוְמַ אַיִּנְיקַ
אוָן קוּשָׁטַ אִיםַ אוָן זָאָגָטַ:

וּוֹאָס טוִיג מֵיר דָאָס פַּרְעָגָן,
וּוֹאָס דָּארֶפֶת אַיכָּס דָאָס טַדְעָפָן?
פָּאָר מֵיר טָוָט דִּי טִיר זִיכָּר
אֲ פַּרְמִינְטְּלָעָכָן עַפְנָן.—

פַּיל מַעֲנְטָשָׁן דַּעֲרָזָע אַיכָּב
אַיְנָ שַׁעַנְסָטָן גַּעֲקָלִיְידְּטָע,—
פָּאָרְבָּרְעָנְגָעָן אַיְנָ סִימְכָּע
בָּאָ טִישָׁן גַּעֲגָרִיטָע.

אוֹן טָאָסָטָן זַיִי הַיְּבָנָן
פָּאָר אַיְנָעָם, פָּאָר אַיְנָעָם,
אַיְוָגָגָן, אַשְׁיַׁנָּעָם,
אַבָּאָכָעָר מִיט בַּיְּנָעָר.—

אוֹן דָּא עַרְשָׁט פָּאָרְשָׁטִי אַיכָּב
דִּי סִימְכָּע פּוֹנָ זַיִי:
דָּעָר יָאָט טְרָעָט אַרְמִין
אַיְנָ דָּעָר רְוִיטָעָר אַרְמִי!

בָּאָמָּ יָאָט אַיְזָן אַיְנָטָעָוָן,
סְאַיְזָן יַאֲנָטָעָוָן בָּא יַעֲדָן,
בָּא פָּאָטָעָר אוֹן מַוְתָּעָר,
בָּא בָּאָבָעָן אוֹן זַיְדָן.

דָאָס זַעַט מַעַן אַיְנָ גַּעַנְגָּל,
דָאָס הַעֲרָט מַעַן אַיְנָ רַיְדָן—
דָעָם יַאֲנָטָעָוָן פּוֹנָ פְּרִיזְיוֹ
מַעַן יַאֲנָטָעָוָט אַיְנָ פְּרִיזְדָּן.

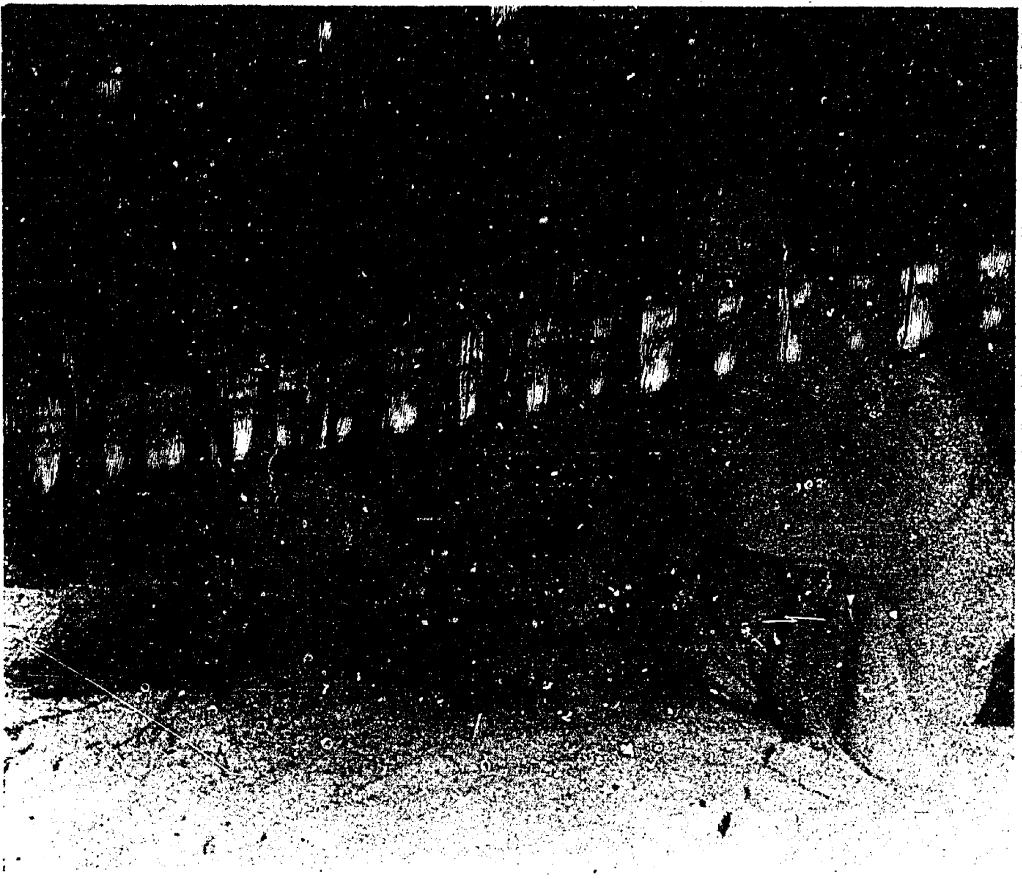

דער יאנטעוו פון פריזיוו

וואס איז היינט פארגאסן
מיט ליכט אט דאס הויז?
פון וואס איז די סימכע
אַדארט אָזוי גרויס?

זאל זיין, פון געבורטזהויז
געבראכט האט די מאמע
אייר ניעם, געביירענעם
אטל? — מיסטאמע.

צי גאר די מיזינקע
מע גיט דארטב אויס? —
וואס איז דארט די סימכע
אַדארט אָזוי גרויס?

שאָרֶפֶ אַיז אָונְדוֹזָעָר אָקָעָר,
שָׁאָרֶפֶעֶר נָאָכ — דִי שְׁוּעָרֶד.
די רְוִיטָאַרְמַיִי — אַיְנַ פְּרִיעָר גְּרִיִּיט
פָּאָר אָונְדוֹזָעָר פְּרִיעָר עֲרָד!

גְּזֻוָּנָט זָאֵל אָונְדוֹזָעָר זִיְּנַ אָונְדוֹזָעָר רְוִיטָע אַרְמַי —
אַלְעָ אִינְיִינְעָם אָוָן יְעָדָעָר פָּוָן זִי!

אַיְנַ יְאָמְ-טִיפֶּ, אָפֶּ דִי עֲרָדָגֶן,
אַיְנַ הְוִיכֶ, אַיְנַ אַלְעָ קָאנְטָן —
גַּעֲרָאָט אָונְדוֹזָעָר דִי גַּעֲרָעְטָעְנִישָׁ
פָּוָן הַעֲלָדָן אָוָן טָאַלְאַנְטָן!

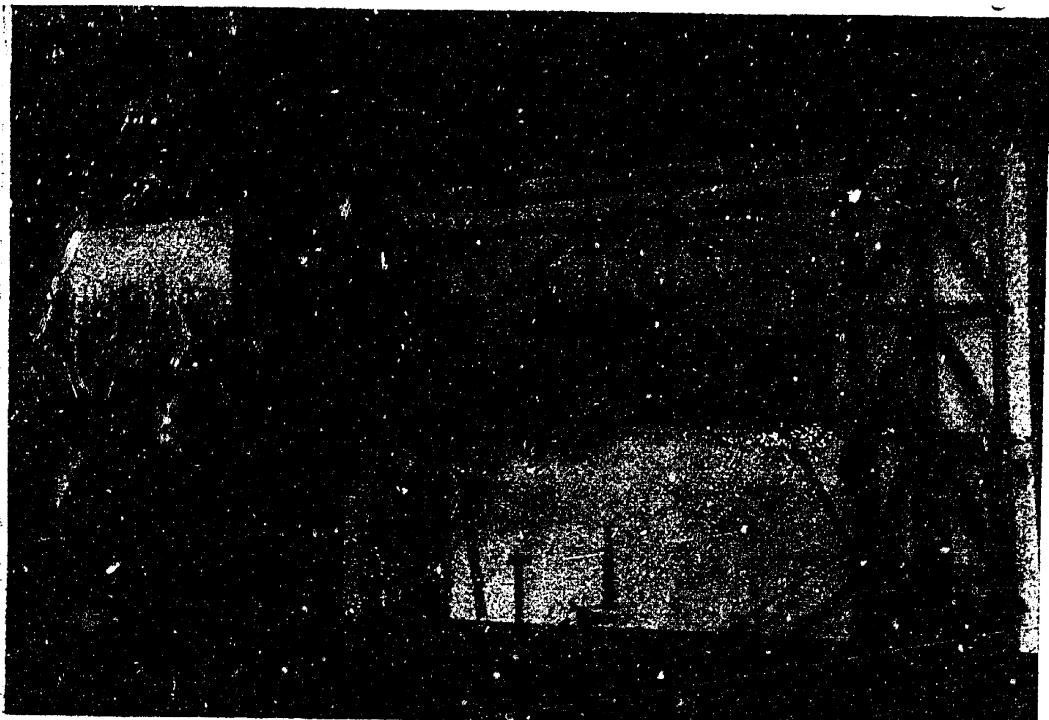
שָׁאָרֶפֶ אַיז אָונְדוֹזָעָר אָקָעָר,
בְּרִיִּיט אַיז דָעָר פָּאָרוֹזִי.
די זִיְּנַ דִי רְוִיטָע הַיְתָן אָונְדוֹזָעָר —
די הַעֲלָדִישָׁ אַרְמַי!

גְּזֻוָּנָט זָאֵל אָונְדוֹזָעָר זִיְּנַ אָונְדוֹזָעָר רְוִיטָע אַרְמַי —
אַלְעָ אִינְיִינְעָם אָוָן יְעָדָעָר פָּוָן זִי!

אָוָן אוּיבֶּ דִי שָׁא וּוּעָט טְרָעָפָן
אָוָן אוּיבֶּ מָעַ וּוּעָט בָּאָדָאָרָפָן,
אַיְנַ בְּיִטְנַ מִיר דָעָם אָקָעָר-קָלוֹגָן
אָפֶּ שְׁוּעָרֶד, אָפֶּ שְׁוּעָרֶד אָשָׁאָרָפָן.

שָׁאָרֶפֶ אַיז אָונְדוֹזָעָר אָקָעָר
שָׁאָרֶפֶעֶר נָאָכ — דִי שְׁוּעָרֶד —
די רְוִיטָאַרְמַי אַיְנַ פְּרִיעָר גְּרִיִּיט
פָּאָר אָונְדוֹזָעָר פְּרִיעָר עֲרָד!

גְּזֻוָּנָט זָאֵל אָונְדוֹזָעָר זִיְּנַ אָונְדוֹזָעָר רְוִיטָע אַרְמַי —
נָאָכ גְּזֻוִּינְטָעָר, נָאָכ שְׁטָאָרָקָעָר אִיְעָדָעָר פָּוָן זִי!

א לֵיד פּוֹנְגָעַרְעַטְעַנְיִישׁ

מיר שניעידן, זואס מיר זיינ,
דעם בעסטן וויז אונ גערשטן.
אונ זיינ פרײַ אונ שניעידן פרײַ —
אייז אונדזער לאנד דאס ערשטע!

שאָרֶפֶת אייז אונדזער אָקָעֶר,
ברײַיט אייז דער פֿאָרֶזֶי. —
וּוַיְיל זִין דֵי רֹויֶטֶע הַיְתָן אָונְדוֹ —
די הַעַלְדִּישָׁע אַרְמַי!

געוֹנט זָאָל אָונְדוֹ זִין אָונדזער רֹויֶטֶע אַרְמַי —
אלָע אַינְיִינָעָם אָונ יַעֲדָעֶר פּוֹנְגָעַרְעַטְעַנְיִישׁ!

וּוַיְיַעַנְשֵׂן סַע גַּעֲרָאָטָן,
גַּעֲרָאָט אָונְדוֹ זַוְיִצְתָּא אָונ קָאָרְגָּן,
פָּאָר אָונְדוֹ — אַ גְּרוֹיס גַּעֲרָעַטְעַנְיִישׁ,
דַּעַם פִּינְט — אַ גְּרוֹיסְטָר דָּאָרְנוֹ!

ס'זאל דײַן זִינָ, אונַ פֿרְיַילָעַכּ, אונַ זַיְבָעַר,
וּוֵי לְעַנִּינָס אָוֶן סְטָאַלִינָס פֿאַרְשְׁטָאַנדּ,—
צַעַלְאָגָן דֵי בְּלוֹטְזוּיגָעָרּ, רַויְבָעַרּ,
איַז קִינְמָאָל נִיטּ מִיד אָוְנְדּוּזָעַרּ הָאנְטּ!

אַנְטְּקָעָגָן דֵי פֿיְנָטּ דֵי צַעַשְׁטָעַלְטָעּ,
שְׂטִיטּ סְטָאַלִינּ — אַפְּלָדֶזּ קָעָגָזּ —
אוּבּ אַלְעָסָאוּוּטִישָׁעּ פֿעַלְקָעָרּ,
זִינְעָנָן זִינָן דְּרוּיטָעּ אַרְמַיּ!

אנטקעגן די פִּינְט די צַעַשׂ טָעַלְטָע

אנטקעגן די פִּינְט די צַעַשׂ טָעַלְטָע
שְׁטִיִּט סְטָאַלִּין — אַ פֿעַלְדוֹן קָעָגָן זַיִּי, —
אוֹן אַלְעַסְּפָאָוּעָטְיִשְׁעָ פֿעַלְקָעָר
זַיִּנְעָגָן זַיִּינְגָּרְוִיטָעָ אַרְמִי!

עס ווועט אַיִּיכְ דָּעַג הַעֲלֵפֶן, אַיְּרָ שְׁלָאוֹנְגָּעָן,
אַיְּרָ קָעָנְטָ זַיִּכְ פֿאַרְשָׁטְעָלְגָּן פֿאָרְ שַׁאֲפָ. —
מִיר וּוּעָלָן סִיזְוִי אַיִּיכְ דָּעַרְלָאָנְגָּעָן,
צְוַנְיִשְׁטָ מַאֲכָנָן אַיִּיכְ בִּזְוָן סַאֲפָ.

די ערְדָ בָא אוֹנְדוֹ אַיְזָ שְׁוִינְ אַזְאָמִין,
פֿאַרְלִיעִידָט נִיטָ קִיְינְ קְרֻעָץ אָפְ אַיְרָ גּוֹפָ.
מִיר זַיִּנְעָגָן גַּעֲוָוִינְטָ צָוָ פֿאַרְאָמְעָן
אוֹזִיְ אָזְ סִיזָאָלְ רִיְינְ זַיִּינְ דִי לְוֹפֶט!

קוויטקא 5.

רויטע אלמיי

ליד ער

פראָלאָן "עטַס", מַטְקוֹוָע 1938

א. קוֹיְטָקָא

רַדִּיפֶת עֲמָמִי

סָבָבָהָן, יִצְחָקָהָן, סָבָבָהָן 1938